

Öryggisblað (MSDS)

Skv. reglug. 415/2014 (CLP), reglug. 750/2008 (REACH).



Asbjörn Ólafsson ehf.

1. Auðkenning efnis eða blöndu og upplýsingar um fyrirtæki.

1.1. Auðkenni vöru

Söluheiti vöru: **SONAX Hard Wax**
 Tilvísunarnúmer: 03011000-580, 03012000-580, 03015050-580.02
 Gerð vöru: Blanda, vökvi. Vax með silíkonum og leysum.
 Reach skráningarnr: -

1.2. Viðeigandi og tilgreind notkun efnisins eða blöndunnar og notkun sem ráðið er frá

Notkun vöru: Umhirða bifreiða.
 Fráráðin notkun: -

1.3. Upplýsingar um fyrirtækið sem lætur gera öryggisblaðið

Fyrirtæki: Ásbjörn Ólafsson ehf. • Köllunarklettsvegi 6 • 104 Reykjavík
 sími 414 1100
www.asbjorn.is
 Tengiliður fyrirtækis: asbjorn@asbjorn.is
 Útgáfudagsetning: 24.06.2016
 Útgáfa: 1,0
 Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

1.4. Neyðarsímanúmer:

Neyðarlinan; sjúkrabifreið, slökkvilið og lögregla: sími 112
 Eiturefnamiðstöð Landspítala - háskólasjúkrahúss, Reykjavík: sími 543 2222

2. Hættugreining.

2.1. Flokkun efnisins eða blöndunnar

Flokkun skv. reglugerð nr. 750/2008 með síðari breytingum (REACH)

-

Flokkun skv. reglugerð nr. 415/2014 með síðari breytingum (CLP)

Eldfímur vökvi, fl. 2	H225
Húðerting, fl. 2	H315
SEM-VES, fl. 3	H336
Eiturhrif við ásvelgingu, fl. 1	H304
Langvinn eiturhrif á vatn, fl. 2	H411

Helstu hættur

Eðlisræn hætta: Mjög eldfímur vökvi og gufa.
 Heilsufarshætta: Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg. Veldur húðertingu. Getur valdið sljóleika eða svima.
 Umhverfishætta: Eitrað vatnalífverum, hefur langvinn áhrif.

2.2. Umbúðamerkingar

Umbúðamerkingar skv. reglugerð 415/2014 með síðari breytingum (CLP)**Hættumerki:****Viðvörðunarorð:** Hætta**Innihaldsefni:** Kolvetni, C9-C10, með < 2% arómata
kolvetni, C6-C7, með < 5% n-hexan

Hættusetningar (H): H225 Mjög eldfimur vökvi og gufa.
 H304 Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg.
 H315 Veldur húðertingu.
 H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
 H411 Eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif.

Varnaðarsetningar (P)

Almennar: P101 Ef leita þarf læknis skal hafa ílát eða umbúðamerkingar tiltækar.
 P102 Geymist þar sem börn ná ekki til.

Forvarnir: P210 Haldið frá hitagjöfum, heitum flötum, neistagjöfum, opnum eldi og öðrum íkveikjuvöldum - Reykingar bannaðar.
 P261 Gætið þess að anda ekki inn úða/gufu/ýringi.
 P271 Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými.
 P280 Notið hlífðarhanska.

Viðbrögð: P301 + P310 EFTIR INNTÖKU: Hringið umsvifalaust í EITRUNARMÍÐSTÖÐ eða lækni.

P331 EKKI framkalla uppköst.

Geymsla: P405 Geymist á læstum stað.

P403 + P235 Geymist á vel loftræstum stað. Geymist á köldum stað.

Förgun: P501 Fargið innihaldi/ílati með öruggum hætti og í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

Viðbótarupplýsingar: -**Takmarkanir á notkun:** Sjá kafla 15.**2.3. Aðrar hættur****Aðrar hættur:** -**Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.****3. Samsetning/upplýsingar um innihaldsefni.**

CAS-nr.	EB-nr.	Efnaheiti	Magn, %	Flokkun, CLP/REACH
64742-48-9	927-241-2	kolvetni, C9-C10, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, < 2% arómatar	50 - < 75	Eldf. vökvi 3 H226 Eit. v. ásvlg. 1 H304 SEM-VES 3 H336 Langv.eit.á vatn3 H412
64742-49-0	921-024-6	kolvetni, C6-C7, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, < 5% n-hexan	25 - < 50	Eldf. vökvi 2 H225 Eit. v. ásvlg. 1 H304 Húðert. 2 H315 SEM-VES 3 H336 Langv.eit.á vatn2 H411

110-82-7	203-806-2	sýklóhexan	1 - < 3	Eldf. vökvi 2 H225 Eit. v. ásvlg. 1 H304 Bráð eit. á vatn 1 H400 Húðert. 2 H315 SEM-VES 3 H336 Langv.eit.á vatn1 H410
93685-81-5	297-629-8	kolvetni, C4, 1,3-búdíen frítt, pólýamíð, tríisóbútýlen hluti, vetnistengt	1 - < 3	Eldf. vökvi 3 H226 Eit. v. ásvlg. 1 H304 Langv.eit.á vatn4 H413
110-54-3	203-777-6	n-hexan	1 - < 3	Eldf. vökvi 2 H225 Húðert. 2 H315 SEM-VES 3 H336 Eit. á æxlun 2 H361f SEM-EV 2 H373 Eit. v. ásvlg. 1 H304 Langv.eit.á vatn2 H411

Blanda kolvetna. Inniheldur < 0,1% benzen.

Varnaðarmerkingar, sjá kafla 2.

Texti allra hættusetninga, sjá kafla 16.

4. Skyndihjálp.

4.1. Lýsing á skyndihjálparaðgerðum

Almennt: Flytjið slasaða af hættusvæðinu og látið hann hvílast. Fjarlægjið fót sem mengast hafa af efninu.

Við innöndun: Tryggið hreint loft. Leitið strax lækni ef fram kemur erting í öndunarferum, svimi, ógleði eða ef slasaði missir meðvitund. Ef slasaði er meðvitundarlaus skal leggja hann í læsta hliðarstillingu fyrir flutning á sjúkrahús. Tryggið að öndunarvegir séu opnir.

Snerting við húð: Þvoið vel með vatni og mildri sápu. Leitið lækni ef óþægindi eru viðvarandi.

Snerting við augu: Skolið vel með nægu vatni í nokkrar mínútur með augað vel opið. Leitið lækni ef óþægindi eru viðvarandi.

Inntaka: Framkallið EKKI uppköst. Leitið umsvifalaust lækni.

4.2. Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og taflin

Áhrif, einkenni: Erting í húð, höfuðverkur, svimi, ógleði, slen. Sjá kafla 11.

4.3. Upplýsingar um tafarlausa lækniúmmönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á

Upplýsingar fyrir heilbrigðisstarfsfólk:

Hætta er á ásvlgingu við uppköst. Meðhöndlun skv. einkennum og mati lækni.

5. Viðbrögð við eldsvoða.

5.1. Slökkviefni/búnaður

Heppileg slökkviefni: Froða, kolsýra, slökkviduft, vatnsúði.

Óæskilegur búnaður: Notið ekki háþrýsta vatnssprautu.

5.2. Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar

Sérstakar hættur: Við bruna myndast kolmónoxíð og koldíoxíð. Forðist innöndun sprengigufa og brunaleifa.

5.3. Ráðleggingar fyrir slökkviliðsmenn

- Hlíðarbúnaður:* Notið fullan hlífðarbúnað og ferskloftstæki við slökkvistörf.
- Sérstakar aðferðir:* Kælið lokaðar umbúðir með efninu á hættusvæðinu með vatnsúða. Hindrið að vatn sem notað er við slökkvistörf og blandast hefur efninu komist í niðurföll. Því þarf að safna og meðhöndla sem efnaúrgang.

6. Ráðstafanir vegna efnaleka.**6.1. Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir**

- Öryggisráðstafanir:* Haldið óviðkomandi frá hættusvæðinu. Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju. Tryggið fullnægjandi loftræstingu.
- Hlífðarbúnaður:* Notið viðeigandi persónuhlífar við hreinsunarstörf.

6.2. Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins

- Varúðarráðstafanir:* Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg. Ef efnið berst út í umhverfið þarf að láta viðkomandi yfirvöld vita.

6.3. Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar

- Efnaleki:* Notið sand, jarðveg, sag eða önnur óvirk ísogsefni til að hefta og hreinsa upp efnið og látið í viðeigandi og merkt ílát til endurvinnslu eða förgunar. Fargið efninu í samræmi við reglur um förgun; sjá kafla 13.

6.4. Tilvísanir í aðra kafla

- Tilvísanir:* Sjá kafla 7 fyrir upplýsingar um meðhöndlun.
Sjá kafla 8 fyrir upplýsingar um persónuhlífar.
Sjá kafla 13 fyrir upplýsingar um förgun.

7. Meðhöndlun og geymsla.**7.1. Varúðarráðstafanir fyrir örugga meðhöndlun**

- Meðhöndlun:* Fjarlægjið allt sem valdið getur íkveikju og reykið ekki. Gerið varúðarráðstafanir gegn stöðurafræmni. Tryggið fullnægjandi loftræstingu/frásog á vinnusvæði. Forðist innöndun gufu og úða og snertingu við húð.

7.2. Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna hvers konar ósamrýmanleika

- Geymsla:* Geymist í vel lokuðum umbúðum á köldum og vel loftræstum stað. Verjið gegn hita og beinu sólarljósi. Æskilegt geymsluhitastig er 20°C. Gólf geymslu þarf að vera þétt og þola leysiefni.

- Ósamrýmanleiki:* -

7.3. Sértek endanleg notkun

- Sértek notkun:* -

8. Váhrifavarnir/persónuhlífar.**8.1. Mengunarmörk**

Mengunarmörk skv. reglugerð 390/2009 ((MG) = meðalgildi fyrir 8 klst., (PG) = þakgildi):

Olíupoka, (olíuúði):	(MG)	1 mg/m ³
Sýklóhexan:	(MG) 50 ppm	175 mg/m ³
n-Hexan:	(MG) 20 ppm	72 mg/m ³

8.2. Váhrifavarnir

- Tæknilegar aðgerðir:* Notið góða almenna loftræstingu og/eða frásog til að halda loftmengun á

vinnusvæði undir mengunarmörkum.

Persónuhlífar;

Öndunartæki:

Notið öndunargrímu með síu fyrir lífrænt gas og gufur af gerð A, litur brúnn (DIN EN 14387), ef loftræsting er ekki fullnægjandi eða hætta er á að mengun fari yfir mengunarmörk.

Fyrir augu:

Ekki nauðsynlegar fyrir venjulegar aðstæður.

Fyrir hendur:

Hlífðarhanskar úr nítrílógúmmí.

Fyrir húð:

Hlífðarhanskar þurfa að vera ógegndræpir og þolnir gagnvart efninu. Ráðlögð þykkt $\geq 0,4$ mm (EN374). Gegndræpi í flokki 6, gegndræpitími ≥ 480 mínútur. Viðeigandi hlífðarfatnaður.

Hreinlæti við vinnu:

Viðhafið góðar venjur og hreinlæti við meðferð efna. Haldið efninu frá matvælum og öðrum neysluvörum, fóðri og lyfjum. Þvoið hendur fyrir hlé og eftir vinnu.

Umhverfið:

Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg.

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar.

9.1. Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika

Ástand:

Vökvi, dreifa

Útlit:

Hvít

Lykt:

Einkennandi

Sýrustig (pH):

-

Suðumark:

60-162°C

Bræðslumark:

-

Blossamark:

-7°C

Sprengimörk:

0,6-7,0% rúmmáls. Efnið er ekki sprengifimt en getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti.

Eldnærandi:

-

Sjálffikveikja:

Sjálffikveikja á sér ekki stað

Íkveikimörk:

-

Gufubrýstingur:

-

Gufubéttni:

-

Rokgjörn lífræn efni:

-

Eðlisþyngd:

0,74-0,75 g/cm³

Seigja:

Flæðitími við 20°C; 10-15 s (DIN EN ISO 2431/4 mm)

Kinematísk seigja; $< 20,5$ mm²/s

Leysni:

Blandast vatni ekki eða erfitt að blanda

Deilistuðull:

-

9.2. Aðrar upplýsingar

Annað:

-

10. Stöðugleiki og hvarfgirni.

10.1. Hvarfgirni

Hvarfgirni:

Engin hættuleg hvörf þekkt.

10.2. Efnafræðilegur stöðugleiki

Stöðugleiki:

Efnið er stöðugt við venjulegar aðstæður og notkun.

10.3. Möguleg hættuleg efnahvörf

Hættuleg efnahvörf:

Getur myndað eldfima/sprengifima blöndu með andrúmslofti.

10.4. Skilyrði sem þarfað varast

Skilyrði: Hiti, opinn eldur og annað sem valdið getur íkveikju.

10.5. Ósamrýmanleg efni

Efni sem skal varast: Sterkir oxunarmiðlar.

10.6. Hættuleg niðurbrotsefni

Hættuleg myndefni: Engin þekkt.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar.**11.1. Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif**

Almennt: Rannsóknarniðurstöður um vöruna liggja ekki fyrir.

Helstu áhrifaleiðir: Húð, innöndun, inntaka.

Áhrif við innöndun: Getur valdið höfuðverk, ógleði, sljóleika og svima.

Áhrif á augu: Getur valdið minniháttar ertingu.

Áhrif á húð: Ertandi. Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð.

Áhrif við inntöku: Hættulegt, getur valdið lungnaskaða við inntöku og uppköst.

Bráð eiturhrif: Upplýsingar um blönduna liggja ekki fyrir. Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um einstök innihaldsefni.

Langvinn áhrif: Inniheldur n-hexan sem getur hugsanlega haft skaðleg áhrif á frjósemi.

12. Vistfræðilegar upplýsingar.**12.1. Eiturhrif**

Eiturhrif: Varan er eitruð vatnalífverum og getur haft skaðleg langtímaáhrif á lífríki í vatni.

Kolvetnablanda C9-C10:

EL50 (liðdýr, *Daphnia magna*): >22-<46 mg/l/48 klst.

EL50 (þörungur, *Pseudokirchneriella subcapitata*): >1000 mg/l/72 klst.

LL50 (fiskur, *Oncorhynchus mykiss*): >10-<30 mg/l/96 klst.

NOELR (þörungur, *Pseudokirchneriella subcapitata*): < 1 mg/l/72 klst.

Kolvetnablanda C6-C7:

EL50 (liðdýr, *Daphnia magna*): 3 mg/l/48 klst.

EL50 (þörungur, *Pseudokirchneriella subcapitata*): 30-100 mg/l/72 klst.

LC50 (fiskur, *Oncorhynchus mykiss*): 11,4 mg/l/96 klst.

LOEC (liðdýr, *Daphnia magna*): 0,32 mg/l

NOEC (liðdýr, *Daphnia magna*): 0,17 mg/l/21 dagur

NOELR (þörungur, *Pseudokirchneriella subcapitata*): 3 mg/l/72 klst.

Sjá almennar heimildir fyrir upplýsingar um önnur innihaldsefni.

12.2 Þrávirkni og niðurbrotanleiki

Þrávirkni/niðurbrot: Lífniðurbrot kolvetnablöndu; 81-89% (28 dagar).

12.3. Uppsöfnun í lifverum

Uppsöfnun í lifverum: n-Hexan; 3,9 log POW.

12.4. Hreyfanleiki í jarðvegi og vatni

Hreifanleiki: Kolvetnablöndur gufa hratt upp og dreifast í lofti.

12.5. Mat á PBT/vPvB*- eiginleikum

PBT/vPvB efni: Á ekki við.

12.6. Önnur skaðleg áhrif

Aðrar upplýsingar: Hindrið að efnið berist í niðurföll, yfirborðsvatn, grunnvatn eða jarðveg.

** PBT: þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum og eru eitruð
vPvB: mjög þrávirk efni sem safnast fyrir í lífverum í miklum mæli.*

13. Förgun.

13.1. Aðferðir við meðhöndlun úrgangs

Meðhöndlun úrgangs: Endurvinnid ef hægt er. Skemmt efni, afgangar og menguð ísogsefni skilist á móttökustöð fyrir spilliefni. Má ekki farga með heimilísúrgangi.

Úrgangsflokkun: 20 01 13 leysar.
15 01 10 umbúðir sem innihalda leifar hættulegra efna eða eru mengaðar af þeim.

Förgun umbúða: Fargið umbúðum á sambærilegan hátt og vörunni sjálfri.

Endurnýtið eða endurvinnid ef hægt er. Forðist að mengun berist í niðurföll, vötn, vatnsfarvegi, grunnvatn eða jarðveg. Fargið úrgangi í samræmi við innlendar og alþjóðlegar reglur.

14. Upplýsingar um flutninga.

<i>Flutningur á landi:</i>	ADR-flokkur:	3	Flokkunarkóði:	-
	SP-númer:	1263	Pökkunarflokkur:	II
	Hættunúmer:	-	Magntakmörkun:	5L
	Varúðarmerki:	3	Gangakóði:	D/E
	Nafn efnis:	1263 PAINT		
<i>Flutningur á sjó:</i>	IMDG flokkur:	3	Pökkunarflokkur:	II
	SP-númer:	1263	EmS:	-
	Varúðarmerki:	3	Sjávarmengandi:	Já
	Nafn efnis:	PAINT		
<i>Flutningur í lofti:</i>	IATA flokkur:	3	Pökkunarflokkur:	II
	SP-númer:	1263	Magntakmörkun:	-
	Varúðarmerki:	3		
	Nafn efnis:	PAINT		

Flutningar búlkaframs skv. II. viðauka við MARPOL-samninginn frá '73/'78 og IBC-kóðanum:

-

15. Upplýsingar varðandi regluverk.

15.1. Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis

EB reglugerðir: Reglugerð nr. 415/2014 um flokkun, merkingu og umbúðir efna og efnablandna (CLP).
Reglugerð nr. 750/2008 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH).

Aðrar reglugerðir: -

Takmarkanir á notkun: Takmarkanir geta verið á notkun ungmenna á efninu, sem fara þarf eftir.
Takmarkanir geta verið á notkun þungaðra kvenna og kvenna með börn á brjósti á efninu, sem fara þarf eftir.

15.2. Efnaöryggismat

Efnaöryggisskýrsla: Hefur ekki verið gerð.

16. Aðrar upplýsingar.

Dagsetning útgáfu: 24.06.2016

Útgáfa númer: 1,0

Breyttir liðir: -

Öryggisblað gert fyrir: Ásbjörn Ólafsson ehf. • Köllunarklettsvegi 6 • 104 Reykjavík
sími 414 1100
www.asbjorn.is

Gerð öryggisblaðs: EFNAVERND ehf. Reykjavík <http://efnavernd.is>

Texti allra hættusetninga í kafla 2 og 3:

- H225 Mjög eldfimur vökvi og gufa.
- H226 Eldfimur vökvi og gufa.
- H304 Getur verið banvænt ef kyngt og komist í öndunarveg.
- H315 Veldur húðertingu.
- H336 Getur valdið sljóleika eða svima.
- H361f Grunað um að hafa skaðleg áhrif á frjósemi.
- H373 Getur skaðað líffæri við langvinn eða endurtekin váhrif.
- H400 Mjög eitrað lífi í vatni.
- H410 Mjög eitrað lífi í vatni með langvinnum áhrifum.
- H411 Eitrað lífi í vatni með langvinnum áhrifum.
- H412 Skaðlegt lífi í vatni með langvinnum áhrifum.
- H413 Getur haft langvinn, skaðleg áhrif á líf í vatni.

Aðrar upplýsingar: -

Ofangreindar upplýsingar eru byggðar á fyrirliggjandi vitneskju um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi þegar öryggisblöðin eru gerð en fela ekki í sér ábyrgð á eiginleikum vörunnar eða afleiddum afleiðingum af notkun hennar. Notkun vörunnar er á ábyrgð notenda þar sem hún er utan áhrifasviðs framleiðanda.

Þetta öryggisblað er unnið eftir MSDS frá SONAX GmbH, D-86633 Neuburg (Donau), Deutschland., dags. 20.04.2016.